

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵר הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרֻשֵׁת בִּי־תְשׂוּא

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנַחֲמָד לְמַעַן יִרְוֶץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלַק ל- תַתְק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים
ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים
כֶּרֶךְ י"ג - חֲלָק ט"ז

קוֹנְטֵרְס 376

מוֹפֵץ לֵאל מִטְרוֹת רוּח כֻל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֻל סִפְר הַזֵּהָר בְּדָקוֹת סְפוּרוֹת
"קוֹדֵשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
אֲדָר א' תְּשַׁע"א לַפ"ק - בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמֹשׁ תּוֹכֵב"א

מעשים טובים. וכו' **וכל מלוי חיין, המלות לבד בקריאה וגירסא בעלמא** למה זה דומה לחולה ששותה משקה רפואה מועיל בסגולתו אף כי לא ידע בחכמת הרפואה. (רמ"ז דף קמח: לפירוש הזוהר).

כל הקורא בזוהר הקדוש, יש כח בו לעשות ניסים אפילו בלא ידיעה

"וכל מאן דאשתדל וכו' אפ"י בקריאה לבד ובגימגום הרי הוא כהוגה ומפרש את השם **שיש כח בו לעשות ניסים אפילו בלא ידיעה**, וכמו שכתוב בגמרא שיש כח בפסוקים להגן, וכל זה שיהיה נשמר מכל רע מיצר הרע וממקרים רעים בעולם הזה החומרי וגם בעולם הבא הרוחני **כי גם שהוא לא ידע סוד הרוחניות הלא יתעורר להסך עליו**". (רמ"ז דף קעח:).

אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה אז מובטח בו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא

"ממנו יודע החיוב וגודל השכר למי שלומד הקבלה, כי לימוד הזוהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללימוד ולהבין פירוש מאמר אחד יעשה תיקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה, ואין צורך להאריך בראיות לזה המפורשים מפי גבורת הקדוש האר"י זלה"ה, **אלא ודאי לימודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה כי שקול הוא כנגד כולם**, וזה שאמרו, וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מיניה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפילו יום לשנה תורתו כולה עושה פירות למעלה, **וכל שכן אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה אז מובטח בו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים במלכותא דרקיעא ודי בהערה זו למי שחננו ה' בינה והשכל**". (כסא מלך תיקון מ"ג אות ס').

"על כן בני ואחי תרגילו עצמכם ללימוד בדברי הזוהר והתיקונים בשקידה ומי שלא ראה אור הזוהר מתוקים מדבש לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה. אפילו אמירה בעלמא מן השפתים סגולה ותיקון הנפש מאד ובפרט ספר התיקונים שהם תיקוני הנפש ממש מכל פגם וסיג וחולאת". (בהקדמת ספר עצי עדן מקאמארמנא ז"ל).

"ודע שכל ספר הזוהר מסוגל מאד מאד. ודע שעל ידי לימוד הזוהר נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה. והלשון של הזוהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך". (שיחות הר"ן ק"ח).

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולקוח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקושתו) [לרפואת...] [ישועת...] [לבנים...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים...] אמן סלה.

פרק ט

נא) מקודם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך, והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו, אבל עתה קודם הגאולה היצר הרע מתגבר יותר, וצריכים להתחזק גם בנסתר.

הרב הק' ר' בונם מפרשיסחא ז"ל אמר לו להרה"ק ר' העניך מאלכסנדר ז"ל חידוש לי על עיר פראג שהיא מקום לומדים, ותורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגני ומצלי ואיך ירוד שם היהדות מיום ליום אחורנית רח"ל אכן הענין הוא דמקודם היה די בתורה הנגלית אבל עתה בעקבתא דמשיחא צריך להיות גם תורת הנסתר כמו שאנו רואים נר דולק וקודם שכבה הוא מתחזק ביותר ושלהבת עולה יותר כמו כן מקודם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו אבל עתה קודם הגאולה היצר הרע מתגבר יותר וצריכים להתחזק גם בנסתר. (תורת שמחה דף נ"ז)

נב) זוהר כתבי מרן האר"י זלה"ה כל אחד לפי כחו ונשמתו ויכולתו חצי שעה קודם זמן התפלה

דע אחי הנעים שאמירת תיקון חצות הוא חביב לפני המקום ברוך הוא בלי שיעור והוא כל אחד כפי אמיתיות לבבו בבכיות גדולות על גלות השכינה ועל צער ודחקות ישראל הקדושים דייקא והחיצוניים הרשעים מתגברים בכל יום יותר ויותר והם הם המצערים לבני ישראל הקדושים בפרנסת אנשי ביתם ואחר כך שירות ותשבחות ותהלים משניות גמרא או מדרש זוהר כתבי מרן האר"י זלה"ה והוא כל אחד לפי כחו ונשמתו ויכולתו ונמשך זאת עד חצי שעה קודם זמן התפלה ובחצי שעה זו יעיין בספרי מוסר שנתיסדו על פי רוח הקודש דייקא ועל פי הקדמת אמת וזהו כדי שלא יעמוד להתפלל מתוך ישות לבבו אפילו שהוא דקדושה כי קודם התפלה כל עניני ישות שבעולם יש בו חלק מצד היצר הרע חוץ משמחה של מצוה כדברי רבותנו זכרונם לברכה וכן הוא הדין בתוך התפלה צריך לחזק ולקיים ויגבה לבו בדרכי השם יתברך בשמחת לבבו דקדושה והוא כל אחד כפי כח נשמתו ומזג גופו דקדושה. (הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא)

נג) ללמוד זוהר הקדוש קודם התפילה

קבלתי מרבתי שצריך בר ישראל ללמוד אחר התפלה איזה לימוד גם כן או מדרש או דף אחד או ב' דפין גמרא הקדושה ולא ילמוד אז זוהר הקדוש כלל כי זמן הזוהר דייקא הוא קודם התפלה והמשכיל דקדושה יבין זאת כי לימוד אחר גמר התפלה מונע את האדם ממדות רעות ובפרט בביתו שלא יכעוס כי כשמתפלל בר ישראל הקדוש בלב אמיתי כנתבאר לעיל אז יכולין הקליפות להתגבר עליו כי יש להם קנאה להביא לו אש זרה כדי להפיל אותו ממדרגתו ולא עוד

אֲרַבְעִים שָׁנִים שֶׁהֲלָכוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבָּר, שׁוֹם לְכָלוֹךְ וְטָנוּף לֹא
הָיָה בְּתוֹךְ הָעֲנָנִים בְּפָנִים. וְעַל זֶה
צִוּוּ וַיִּקְרָא שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים עֵשֶׂב הָיוּ
בְּחוּץ, וְכָל אוֹתָם שִׁשּׁוּמְרִים
אוֹתָם.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֵר, אָבָא, אִם כֵּן,
אוֹתָם עָרַב רַב לֹא הָיוּ אוֹכְלִים מִן
הַמֶּן? אָמַר לוֹ, וַיְדַאי כִּף הוּא, אֱלֹא
רַק מֵה שְׁנוֹתָנִים לָהֶם יִשְׂרָאֵל, כְּמִי
שְׁנוֹתָן לְעַבְדוֹ. וּמִמָּה הָיוּ
אוֹכְלִים? מִתַּמְצִית, מֵה שֶׁנִּשְׁאָר
אַחַר הַרְחִים, פְּסוּלָת. וְהַפְּתוּב
מִכְרִיז וְאוֹמֵר, (שם טו) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אָכְלוּ אֶת הַמֶּן אֲרַבְעִים שָׁנָה. בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אַחֲרֵים. וַיֵּרְאוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִן הוּא, וְלֹא שֶׁאֵר
הָעָרַב רַב, צִוּוּ וַיִּקְרָא שֶׁהָיוּ
בִּינֵיהֶם.

עַד עַכְשָׁו הָיוּ כְּנוֹעִים אוֹתָם עָרַב
רַב, וְעַכְשָׁו עֲמְדוֹ וְרָצוּ מַעֲשֵׂה
לְחֹזֵק אֶת הַצַּד הָאֲחֵר, וְאָמְרוּ, אוֹ
נִהְיָ כְּלָנוּ עִם אֶחָד וְנִהְיָ בְּכֻלָּם
עִמָּכֶם, אוֹ שִׁיְהִי לָנוּ מִי שֶׁיִּלְךְ
לְפָנֵינוּ כְּמוֹ שֶׁהוּלֵךְ אֶלְהִיכֶם
לְפָנֵיכֶם. אָמַר אֶהְרֹן, חֵס וְשָׁלוֹם
שֶׁאֵלָה יִשְׁתַּתְּפוּ בְּעַם הַקְּדוֹשׁ
לְהִיּוֹת הַכָּל כָּלֵל אֶחָד, וְלֹא
יִתְעַרְבוּ הָעַם הַקְּדוֹשׁ בְּעַם הַזֶּה
בְּכֻלָּל אֶחָד, אֱלֹא טוֹב לְהַפְרִידֶם
מִתּוֹךְ הָעַם הַקְּדוֹשׁ עַד שֶׁיֵּאָב
מִשָּׁה.

וְאֶהְרֹן הִתְכַּוֵּן לְטוֹב, אֱלֹא שֶׁהָיוּ
רַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ עִמָּהֶם
בְּלֵב. וּמִשׁוּם כֵּן, כְּשָׂבָא מִשָּׁה,
הַצִּטְרוֹף לְבָרֵךְ וְלִלְבֹּן אֶת הָעַם
הַקְּדוֹשׁ מֵאוֹתוֹ חֵטָא, וְהִשְׁקָה
אוֹתָם הַשְׁקָה, עַד שֶׁכִּסְּם נִבְרָרו
וְלֹא נִשְׁאָרָה בָּהֶם פְּסוּלָת כָּלֵל.

אָמַר לָהֶם אֶהְרֹן, פְּרָקוּ נְזָמִי
הַזֶּהב. וְכִי לֹא הָיָה לָהֶם זֶהב
אַחֵר? אֱלֹא אָמַר אֶהְרֹן, בְּעוֹד
שִׁישׁ לָהֶם קִטְטָה עִם בְּנֵיהֶם
וַיִּנְשִׂיהֶם, יִתְעַכְבוּ, וּבִין כֵּן יָבֵא

מִמְשַׁרְיֵיתָא, לְבַתְרֵיתָא. וְתָא חֲזִי, כָּל אֵינוֹן
אֲרַבְעִין שָׁנִין דְקָא אָזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא,
שׁוֹם לְכָלוּכָא וְטָנוּפָא לֹא הָוָה גּוֹ עֲנָנֵי לָגוֹ.
וְעַל דָּא עָאנִי וְתוֹרֵי דְהוּוּ אֶכְלִי עֵשֶׂב לְבַר הוּוּ,
וְכָל אֵינוֹן דְנִטְרִי לוֹן.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֵר, אָבָא, אִי הָכִי אֵינוֹן עָרַב רַב
לֹא הָוּוּ אֶכְלִי מִן מִנָּא. אָמַר לִיה וַיְדַאי
הָכִי הוּא. אֱלֹא מָה דִּיהִבִּין לוֹן יִשְׂרָאֵל, כְּמִי
דִּיהִיב לְעַבְדֵיהָ. וּמִמָּה הוּוּ אֶכְלִי. מִתַּמְצִית,
מָה דְאִשְׁתַּאֲר מִבְּתַר רִיחֵיא, פְּסוּלָת. וַיִּקְרָא
אֶכְרִיז וְאָמַר, (שמות טו) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת
הַמֶּן אֲרַבְעִים שָׁנָה. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אַחֲרָא.
וַיֵּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִן הוּא, וְלֹא שֶׁאֵר
עָרַב רַב, עָאנִי וְתוֹרִי, דְהוּוּ בִּינֵיהוּ.

עַד הַשְׁתָּא, הוּוּ אֲתַכְפִּיין אֵינוֹן עָרַב רַב
וְהַשְׁתָּא קָמוּ וּבְעֵי עוֹבְדָא, לְאִתְקַפָּא
לְסַטְרָא אַחֲרָא. אָמְרוּ, אוֹ נִהָא כְּלָנָא עֲמָא
חָדָא, וְנִהְוִי בְּכָלֵלָא עִמָּכוֹן, אוֹ יִהָא לָן מָאן
דִּיהֵךְ קָמָנָא, כְּמָה דִּיהֵךְ אֶלְהִכוֹן קְמִיכוֹן. אָמַר
אֶהְרֹן, חֵס וְשָׁלוֹם דְאֵלִין יִשְׁתַּתְּפוּן בְּעֲמָא
קְדִישָׁא, לְמַהְוִי כְּלָא כְּלָלָא חָדָא, וְלֹא
יִתְעַרְבוּן עֲמָא קְדִישָׁא בְּעֲמָא דָא, כְּלָלָא חָדָא,
אֱלֹא טַב אִיהוּ לְאַפְרָשָׁא לוֹן מִגּוֹ עֲמָא קְדִישָׁא,
עַד דִּיִּתִּי מִשָּׁה.

וְאֶהְרֹן לְטַב אֲתַכְוֹן, אֱלֹא סְגִיִּין הוּוּ מִיִּשְׂרָאֵל
דְאִשְׁתַּתְּפוּ בְּהַדִּיָּהוּ בְּלֵבָא. וּבִגִּין כֵּן,
כַּד אֲתָא מִשָּׁה, אֶצְטְרִיךְ לְבָרָא וְלִלְבִּנָּא
לְעֲמָא קְדִישָׁא מִהוּוּא חוּבָא, וְאִשְׁקִי לוֹן
שְׁקִי, עַד דְאִתְבְּרִירוּ (דף קצ"ב ע"א) כְּלָהוּ וְלֹא
אִשְׁתַּאֲר בְּהוּ פְּסוּלָת כָּלֵל.

אָמַר לוֹן אֶהְרֹן, (שמות לב) פְּרָקוּ נְזָמִי הַזֶּהב, וְכִי
לֹא הָוָה לוֹן דְהָבָא אַחֲרָא. אֱלֹא אָמַר
אֶהְרֹן, בְּעוֹד דָּאִית לוֹן קִטְטָה בְּבִנְיָהוּ

משה. בא וראה, שנינו קשים גרים לישראל פספחת בבשר החי, כל שכן אלה שלא היו גרים כראוי. מה הם עשו? ויתפרקו כל העם את נומי הנזקב אשר באזניהם. פמה אלפים ורבבות היו מנזמיהם שם.

מה כתוב? ויקח מידם ויצר אתו בחרט וגו'. אהרן לא נשמר מאותם שני חכמים שהיו בראשיהם של אותו ערב רב, אחד מהם היה לפניו, והאחר היה עושה בכשפים. כיון ששניהם התיעצו כאחד, לקחו את אותו זקב, (אחד) שני שלישי כיד אחת, ושליש כיד האחרת. משום ששך צריך באותו מין של כשוף.

בכה רבי שמעון, אמר, אי חסיד קדוש, אהרן משוח של האל הגדול, בחסידותך נפלו פמה מהעם הקדוש, ואתה לא היית יודע להשמר. מה עשו? כשהגיעו שש שעות והיום היה במשקל, לקחו את אותו זקב שפרקו מאזניהם. מה הטעם? משום שמי שצריך לעשות כשוף, לא מתבקש לחוס עינו על ממונו. והם אומרים, השעה עומדת לנו, אם איננו מעפכים. זו אינה שעה לחוס על הנזקב. מיד - ויתפרקו כל העם. מה זה ויתפרקו? כמו שנאמר (מלכים א' יט) מפרק הרים ומשבר סלעים, שהשחיתו ושברו את אזניהם. בכה פמקדם ואמר, אי עם קדוש של הקדוש ברוך הוא.

פתח רבי שמעון בבכיה ואמר, (שמות כא) והגישו אדניו אל האלהים וגו'. הרי פרושה החברים, האזן ששמעה בסיני (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים וגו', והוא פרק על מלכות שמים

ובנשייהו, יתעבבון, ובין כד ייתי משה. תא חזי, תנינן קשים גרים לישראל פספחת בבשר החי, כל שכן אלין, דלא הוו גרים כדקא יאות. אינון מה עבדו. ויתפרקו כל העם את נומי הנזקב אשר באזניהם. פמה אלפי ורבבון הוו מנזמיהון תמן.

מה פתיב, ויקח מידם ויצר אתו בחרט וגו'. אהרן לא אסתמר, מאינון תרין חכימין, דהוו ברישיהון דההוא ערב רב. חד מנייהו הוה קמיה, ואחרא הוה עביד בחרשוי. כיון דתרווייהו אתיעטו כחדא, נטלו ההוא דהבא, (חד) תרין שלישי בידא דחד, ושליש בידא דאחרא. בגין דהכי אצטרף בההוא זינא דחרשא.

בכה רבי שמעון, אמר אי חסידא קדישא, אהרן משיחא דאלהא רבא, בחסידותך נפלו כמה מעמא קדישא. ואנת לא הוית ידע לאסתמרא. מהו עבדו. כד מטו שית שעתין, ויומא הוה במתקלא, נטלו ההוא דהבא דפריקו מאודניהון. מאי טעמא. בגין דמאן דאצטרף למעבד חרשא, לא בעי למיחס עינוי על ממונא. ואינון אמרי, שעתא קיימא לן, אי אגון לא מעפבין. לאו שעתא למיחס על דהבא, מיד ויתפרקו כל העם. מאי ויתפרקו. פמה דאת אמר (מלכים א' יט) מפרק הרים ומשבר סלעים, דחבילו ותברו אודניהו. בכה כמלקדמין ואמר אי עמא קדישא אי עמא קדישא, דקודשא בריך הוא.

פתח רבי שמעון בבכיה, ואמר, (שמות כא) והגישו אדניו אל האלהים וגו'. הא אוקמוה חבריאי, אזן דשמע בסיני, (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים וגו'. ואיהו פריק עול מלכות שמים מעליה, וזבין גרמיה לאחר, תרצע. ואלין חייבנא רשיעין,

מעליו ומכר עצמו לאחר - תרצע.
ואלו הרשעים החיבים, אנשים
רעים, בתשוקתם לחזור לסרחונם
לא רצו מנשיהם ובניהם אלא
השחתת דרכם (אוינים), והתפרקו
מעל של שמים שצוה אותם משה
ושברו אוניהם, שאין להם חלק
בשם הקדוש והעם הקדוש.

מה עשו? חלקו שניהם אותו
הזהב, אחד נטל שני שלישים,
ואחד שלישי. עמדו כנגד השמש
בשש שעות. עשו כשפיהם
וכשפיו בלהטיהם בכשוף של
הפה. כיון שהגיעה ראשית
השעה השביעית, שניהם הרימו
ידיהם על ידי אהרן, (ומנין שמדיר של
שניהם נטל יד אחת ולא יותר) שכתוב
ויקח מידם. שניהם היו ולא יותר.
כיון שהוא קבל מידם (שמים) ולא
ידיהם, יצא קול ואמר, (משלי יא) יד
ליד לא ינקה רע, שכתוב כי ברע
הוא. הביא רע לעולם.

סוד הדבר - אותם החוטאים
הרשעים מכשפים בני בלעם
החוטא, בני בניו של לכן הרשע,
ראו שכוס של ברכה היא בזמין,
ומהזמין מתחזקת תמיד (יותר),
אמרו, אם יהיה בצד הזה אותו
ראש של הזמין, הרי העצמה
שלנו כראוי.

כיון שהגיע שבע שעות של היום,
נתנו לו לאהרן מיד. אם הוא היה
אומר להם שימו אותו בארץ
פתחלה ואני אטל - לא היו
יכולים בכשפיהם לעשות כלום.
אלא נטל מידם. והכתוב מתרעם
ואומר, ויקח מידם. ראו מה עשה
אהרן איש נביא, איש חכם, שלא
ידע להשמר. שאלו נטל מן
הארץ, כל משפים שבעולם לא
היו יכולים להצליח. אבל במה
הצליחו במעשה הזה? משום
שויקח מידם, ולא מן הארץ.

ויצר אותו בחרט. לא כמו

גוברין בישין, בתיאובתא דלהון למהדר
לסרחנייהו, לא בעו מנשיהון ובניהון אלא
חבילו אורחנייהו (ס"א אורחנייהו) ואתפרקו מעול
שמיא דפקיד להו משה, ותברו אורחנייהו,
דלית לון חולקא בשמא קדישא, ועמא
קדישא.

מה עבדו. פליגו תרווייהו ההוא דהבא, חד
נטיל תרין שלישיין, וחד שלישי. קמו
לקבל שמשא, בשית שעתיין. עבדו חרשייהו,
ובלטו בלטיהון בחרשא דפומא. כיון דמטא
שירותא דשבע, ארימו תרווייהו ידייהו על
ידי דאהרן. (ומנין דמדיר דתרווייהו יד מכל חד נטל ולא יתיר)
דכתיב ויקח מידם, תרווייהו הו, ולא יתיר.
כיון דאיהו קביל מידם (ס"א תר ולא ידיהם), קלא
נפיק ואמר, (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע, דכתיב
פי ברע הוא. אייתי רע לעלמא.

רוא דמלה. אינון רשעים חייבין חרשין בנוי
דבלעם חייבא, בני בנוי דלכן רשיעא,
חמו דכוס של ברכה בימין איהו, ומן זמינא
אתקף תדיר. (ס"א יתיר) אמרו, אי יהא בסטר דא,
ההוא רישא דימינא, הא תוקפא דילן פדקא
יאות.

כיון דמטא שבע שעות דיומא, יתבו ליה
לאהרן מיד. אי איהו הנה אמר לון שו
ליה בארעא בקדמיתא, ואנא אטול, לא הו
יכלין בחרשייהו כלום, אלא מידם נטל. וקרא
מתרעם ואמר, ויקח מידם, חמו מה עבד
אהרן גבר נביאה גבר חפים, לא ידע
לאסתמרא, דאילו נטיל מארעא, כל חרשין
דעלמא לא הו יכלין לאצלחא. אבל במה
אצלחו בעובדא דא, בגין דויקח מידם ולא
מארעא.

ויצר אותו בחרט, (שמות לב) לא כמו דחשבין

בְּנֵי נִשְׂא, דְּעַבְד צִיּוּרִין בְּמַחוּגָה, אוּ בְּמִלְהָ אַחֲרָא. אֵלָא אַתָּא קָרָא לְאוּכְחָא מְלָה, דְּאַהֲרִין לֹא יָדַע לְאַסְתְּמָרָא. אֵילוּ כַד נָטַל מִיַּדְיָהוּן, הוּוּ שְׂדֵי לְאַרְעָא, וְאַף עַל גַּב דִּיטוּל לִיָּה לְבַתָּר, לֹא הוּוּ (דף קצ"ב ע"ב) אֲצִלַּח עוּבְדָא בִישָׂא דָא. אֲבָל בְּכֹלָא סִיּוּעָא בִישָׂא הָוָה, דְּנָקִיט דִּהְבָּא, וּטְמִרִיה מְעִינָא, בִישׁ בְּתַר בִישׁ, מְאִי וַיִּצֵר אוּתוּ בַּחֲרַט. דְּשׂוּי כָּל דִּהְבָּא בְּכִיסָא חֲדָא, וְאַסְתְּמַר מְעִינָא. כְּדִין סְלִיק כֹּלָא לְעוּבְדָא.

שְׂחוּשְׁבִים בְּנֵי אָדָם שְׁעֵשָׂה צִיּוּרִים בְּמַחוּגָה אוּ בְּדָבָר אַחֵר. אֵלָא כָּא הִכְתוּב לְהוֹכִיחַ אֶת הַדָּבָר, שְׂאֵהָרִין לֹא יָדַע לְהִשְׁמַר. אֵלוּ כְּשֶׁנָּטַל מִיַּדְיָהֶם הֵינָּה זוּרְק לְאַרְצֵן, וְאַף עַל גַּב שְׂאַחֵר כֶּף יִטַּל אוּתוּ, אִזּוּ לֹא הֵינָּה מְצַלִּיחַ הַמַּעֲשֵׂה הַרַע הַזֶּה. אֲבָל בְּכָל הֵינָּה סִיּוּעַ רַע, שְׁלַקַּח זָהָב וּטְמִנוּ מִהָעֵין, רַע אַחֵר רַע. מַה זֶה וַיִּצֵר אוּתוּ בַּחֲרַט? שְׁשֵׁם אֶת כָּל הַזָּהָב בְּכִיסַּי אַחַד וַנִּשְׁמַר מִהָעֵין, וְאִזּוּ הִכָּל עָלָה לְמַעֲשָׂה.

בְּסַפְרָא דְּחַנוּף אֲשַׁפְּחֵנָא, דִּהוּוּ אָמַר הָכִי, בְּרָא יַחֲדָאָה יַתִּיילָד לְהַהוּא רִישָׂא חַוּוּרָא, וְכַד יִיתוּן מִבְּשָׂרָא דְּחַמְרִי, יִטְעִין לִיָּה, בְּהַהוּא דְּעִייל (נ"א דְּנִטְל) מַרְגְּלוֹן בְּזַגִּין דִּדְהָבָא, בְּלֹא דַעְתָּא דִּילִיָּה, וּדְדִיּוֹקְנָא יִצְיִיר בְּצִיּוּרָא בַּחֲרַט. מְאִי בַּחֲרַט. בַּחֲרַט אָנוּשׁ. דָּא קְלָמוּסָא דְּאָנוּשׁ חַיִּיבָא, דְּאַטְעִי לְבְּנֵי נִשְׂא.

בְּסַפְרוֹ שֶׁל חַנוּף מְצָאנוּ שְׂכַף הֵינָּה אוּמַר, בֶּן יַחֲדִיד יוֹלָד לְאוּתוּ רֵאשׁ הַלְכָן, וּכְשֶׁיִּבְאֻ אוּתָם מִבְּשַׂר הַחַמּוּרִים, יִטְעוּ אוּתוּ בְּאוּתוּ שְׂיִכְנִיס (שִׁטְל) מַרְגְּלִיּוֹת בְּפַעַמּוֹנֵי זָהָב לֹלֵא דַעְתּוֹ, וּדְמִוֹת תְּצִיר בְּצִיּוּר בַּחֲרַט. מַה זֶה בַּחֲרַט? בַּחֲרַט אָנוּשׁ, זֶהוּ קוֹלְמוֹס שֶׁל אָנוּשׁ הַרַשֵׁעַ שֶׁהִטְעָה בְּנֵי אָדָם. וְדָא זֶהוּ בְּרוּר הַדָּבָר, שְׂאָנוּשׁ כְּשֶׁהִטְעָה אֶת הָעוֹלָם, בְּקוֹלְמוֹס הֵינָּה רוּשֵׁם רְשׁוּמִים שֶׁל כָּל הַדְּמִיּוֹת וְעִבּוּדוֹת זָרוֹת בְּאוּתוּ קוֹלְמוֹס (רִשֵׁם רְשׁוּם), וְלִכְּנַן כְּתוּב בַּחֲרַט, אוּתוּ שְׂנוּדַע לַעֲשׂוֹת כֶּף. וְזֶהוּ בְּרוּר הַדָּבָר.

וְדָא דָּא בְּרִירָא דְּמִלְהָ, דְּאָנוּשׁ כַּד אֲטְעִי עֲלָמָא, בְּקְלָמוּסָא הָוָה רְשִׁים רְשִׁימִין, דְּכָל דִּיּוֹקְנִין וּפְלַחְנִין נַכְרָאִין בְּהַהוּא קְלָמוּסָא, (ס"א רְשִׁים רְשִׁימוּ) וְעַל דָּא פְתִיב בַּחֲרַט, הַהוּא דְּאַשְׁתְּמוּדַע לְמַעַבְד הָכִי. וְדָא הוּא בְּרִירוּ דְּמִלְהָ.

וְהַכִּי הֵינָּה, שְׂנוּדָאֵי בְּכִיסֵי הַשְּׁלִיף הַזֶּהָב וְכִסְה אוּתוּ מִן הָעֵין, כְּמוֹ שְׂאֲמַרוּ אוּתָם מְכַשְׁפִּים, וְכֶף צָרִיף כְּמִינֵי הַכְּשָׁפִים הַלְלוּ. וְזֶהוּ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכְּשָׁפִים הַלְלוּ - דָּבָר שְׂצָרִיף בְּגִלּוּי לְגִלוֹת אַחֵר כֶּף, צָרִיף הַסְתָּרָה וְכִסּוּי בְּרֵאשׁוּנָה, שְׂתִּתְכַסֶּה מִן הָעֵין, וְאַחֵר כֶּף יִצֵּא הָאֶמֶן לְאִמְנוּתוֹ. וְדָבָר שְׂצָרִיף אַחֵר כֶּף כְּסוּי, צָרִיף בְּרֵאשׁוּנָה בְּגִלּוּי.

וְכִבְרָא הוּוּ, דְּוּדָאֵי בְּכִיסָא אַרְמִי דִּהְבָּא, וְכִסִּי לִיָּה מְעִינָא, כְּמָה דְּאָמְרוּ אֵינוּן חַרְשִׁין, וְהָכִי אֲצַטְרִיף בְּזַיְנֵי דְּחַרְשִׁין אֲלִין. וְדָא הוּא עוּבְדָא דְּחַרְשִׁין אֲלִין, מְלָה דְּאַצְטְרִיף בְּאַתְגַּלְיָא, לְאַתְגַּלְיָה לְבַתָּר, אֲצַטְרִיף טְמִירוּ וְכִסּוּיָא בְּקַדְמִיתָא, דִּיתְכַסִּי מְעִינָא, וּבַתָּר יְפוּק אוּמְנָא לְאוּמְנוּתֵיה. וּמְלָה דְּאַצְטְרִיף בְּכִסּוּיָא לְבַתָּר, אֲצַטְרִיף בְּאַתְגַּלְיָא בְּקַדְמִיתָא.

עֲבָשׁוּ, בְּנֵי אַהוּבִי, אַהוּבִי נִפְשֵׁי, מַה אַעֲשֶׂה? וְדָאֵי שְׂצָרִיף לְגִלוֹת. הַקְּשִׁיבוּ וְהַסְתִּירוּ הַדְּבָרִים. בְּצַד הַקְּדֻשָּׁה הַהוּא, אֱלֹהִים אֲמַת, מִלְּךָ

הַשְׁתָּא בְּנֵי רְחִימָאֵי, רְחִימִין דְּנַפְשָׁאֵי, מַה אַעֲבִיד, וְדָאֵי אֲצַטְרִיכְנָא לְגַלְיָה,

על העולם, בשלשה (דברים) עולמות (אלה) התחזק - בכריאה, ביצירה, בעשייה. והרי נאמר הסוד של כל אחד ואחד כאן. פנגד בריאה - ויקח מידם, דבר שלא היה בו עד עכשו פלום. פנגד יצירה - ויצר אתו בחרט. פנגד עשייה - ויעשהו עגל מסכה. מי ראה פכשפים האלה בכל העולם?

עכשו יש לומר, וכי לא כתוב ואשליכהו באש, ולא יתור, ואז ויצא העגל הזה, ועכשו אתה אומר ויעשהו עגל מסכה? אלא חס ושלום שאהרן עשה, והכתוב מוכיח, שכתוב ויקח את העגל אשר עשו. אבל ממה שכתוב ויקח מידם וכתוב ויצר אתו, מנח שני אלה נעשה הכל. כביכול הוא עשה אותו. שאם שני אלה לא היו, לא היה נעשה ולא יוצא לאמנות. אבל מי גרם שנעשה? שני אלה. (כביכול ויעשהו. הוא ודאי עשהו) בעוד שהוא לוקח מידם, הם עשו כשפיהם ולוחשיים בפיהם, ומושכים רוח למטה מהצד האחר.

ומשבו שתי רוחות פאחת, אחת מהזכר ואחת מהנקבה. שכשמתלבש הזכר בדמות השור, הנקבה בדמות החמור, ושניהם היו כלולים כאחד. למה שני אלה? אלא שור הרי נאמר, וחמור למה? משום שבמכשפים המצריים הללו כתוב בהם, (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם. ורבו כל אלו מישראל שמתו התחברו עמהם בלבם. ומשום שהיו שתי דמיות, כתוב אלה אלהיך ישראל, ולא כתוב זה, אלא אלה. שנים היו כאחד. אשר העלוף מארץ מצרים, העלוף ולא כתוב העלף.

אציתו ואטמירו מלין. בסטר קדשה הווא, אלהים דקשוט, מלף על עלמא, בתלת (מילין) עלמין (אלין) אתתקף. בכריאה. ביצירה. בעשייה. והא אתמר, רזא דכל חדא וחדא הקא. לקבל בריאה, ויקח מידם, מלה דלא הוה ביה עד פען פלום. לקבל יצירה, ויצר אותו בחרט. לקבל עשייה, ויעשהו עגל מסכה. מאן חמא חרשין בכל עלמא כאלין. השתא אית למימר, וכי לא כתיב ואשליכהו באש, ולא יתיר, וכדין ויצא העגל הזה. והשתא את אמרת ויעשהו עגל מסכה אלא חס ושלום דאהרן עבד, וקרא אוכח דכתיב ויקח את העגל אשר עשו. אבל ממה דכתיב ויקח מידם, וכתיב ויצר אותו. מחילא דתרין אלין, אתעביד פלא. כביכול הוא עביד ליה, דאי תרין אלין לא הו, לא אתעביד ולא נפק לאומנותא. אבל מאן גרם דאתעביד. אינון תרין. (כביכול ויעשהו איהו ודאי עשהו) בעוד דאיהו לקח מידם, אינהו הו עבדי חרשיהו, ומלחשי בפומיהו, ומשכי רוחא לתתא, מן סטרא אחרא.

ומשבו תרין רוחין פחדא, חד מן דקר, וחד מן נוקבא. דקר אתלבש בדיוקנא דשור. נוקבא בדיוקנא דחמור, תרווייהו הו פלין פחדא. אמאי תרין אלין. אלא שור הא אתמר. חמור אמאי. בגין דחרשין אלין דמצראי, פתיב בהו, (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם.

וער דא, כל אינון דישראל דמיתו, אתחברו בהדיהו בלבהון. ובגין דהו תרין דיוקנין, פתיב אלה אלהיך ישראל, ולא כתיב זה, אלא אלה, תרין הו פחדא, אשר העלוף מארץ מצרים. העלוף ולא העלף פתיב.

ויעשהו עגל מסכה ויאמרו. לא כתוב ויאמר, אלא ויאמרו, שאהרן לא אמר דבר. שנינו, מאה ועשרים וחמש קנטרים היו בו. איך פתוב ויקח מידם? וכי בידם היו כל הקנטרים הללו? אלא מכלל של אותם קנטרים לקח מלא ידיהם, ואותו מעט התעלה על הכל פאלו הכל היה בידיהם.

בא וראה מה פתוב, ויבא אהרן ויבן מזבח לפניו. אי חסיד קדוש, כמה רצונך היה לטוב ולא ידעת להשמר. גיזן שזרקו לאש, התחזק פח הצד האחר שם באש, ויצאה דמות שור, כמו שנקמר בשתי המשכות של הצד האחר. מיד - ויבא אהרן. מה זה ויבא אהרן? ראה שהצד האחר התחזק. מיד - ויבן מזבח לפניו. שאלמלא הקדים ויבנה המזבח הזה, העולם היה חוזר לתרבנו. דלסטים שהיה יוצא לאבד ולהרג בני אדם, ראה לגיון המלך שאותו הלסטים יוצא בכח חזק, מה עשה אותו לגיון? שדל את המלך לצאת לדרך, ומשך אותו לגיון לאותה הדרך. כשעדין הלסטים הולך באותה הדרך, ראה דמות המלך עומדת לפניו. כיון שראה את המלך שהיה הולך לפניו בדרך, מיד נרמע וחזר לאחור.

כך ויבא אהרן שהצד האחר מתגבר, אחז בפרואה והחזיק בצד הקדשה ושם אותו לפניו. כיון שראה הצד הרע את דיוקן המלך שעומד לפניו, מיד חזר לאחור ונחלש פחו וחילו, שהרי התחזק, (מיד ויבן מזבח לפניו) והמזבח הזה התגבר, ונחלש הצד האחר. בא וראה מה פתוב, ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר. חג לה', ולא

ויעשהו עגל מסכה ויאמרו. (שמות לב) ויאמר לא כתיב, אלא ויאמרו, דאהרן לא אמר מדי. תנינו, מאה ועשרים וחמש קנטרין הוו ביה. הוה כתיב ויקח מידם, וכי בידם הוו כל אליו קנטרין. אלא מכלל דאינון קנטרין נטלו מלי ידיהו. והווא זעיר, אסתלק על פלא, פאלו הוה כלל בידיהו.

הא חזי, מה כתיב ויבא אהרן ויבן מזבח לפניו. אי חסידא קדישא, כמה רעותך הוה לטב, ולא ידעת לאסתמרא. כיון דארמי ליה בנורא, אתתקף חילא דסטרא אחרת תמן בנורא, ונפק (דף קצ"ג ע"א) דיוקנא דשור, כמה דאתמר בתרין משיכין דסטרא אחרת. מיד ויבא אהרן. מהו ויבא אהרן. חמא דסטרא אחרת אתתקף, מיד ויבן מזבח לפניו, דאלמלא דאקדים ויבנה מזבח דא, עלמא אתהדר לתרבנא.

ללסטים דהוה נפיק לקפחא ולקטלא בני נשא, חמא לגיונא דמלפא, דההוא לסטים נפק בחילא תקיף מה עבד ההוא לגיונא, אשתדל בהדי מלפא לנפקא בארחא. ומשיף ליה ההוא לגיונא בההוא ארחא, עד דאזיל ההוא לסטים בההוא ארחא, חמא דיוקנא דמלפא קאים קמיה, כיון דחמא ליה למלפא דהוה אזיל קמיה בארחא, מיד נרמע ואהדר לאחורא.

כך ויבא אהרן דסטר אחרת אתקף, אחיד באסוותא, ואתקיף בסטר קדושה ושוי ליה קמיה. כיון דחמא סטרא בישא דיוקנא דמלפא דקאים קמיה, מיד אהדר לאחורא, ואתחלש תקפיה וחיליה, דהא אתתקף, (מיד ויבן מזבח לפניו) ומזבח דא אתגבר, ואתחלש סטרא אחרת.

הא חזי מה כתיב (שמות לב) ויקרא אהרן ויאמר חג ליני' מחר. חג ליני', ולא

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראוי. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתו פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול הנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (עיינו קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (עיינו פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְּפוֹי וּבְסִתְרָא אֱהֵלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכָרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלַּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעֲרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנָהּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֱלִיָּהּ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזוהר העולמי - 0548436784)

The Chofetz Chaim and the Chazon Ish

In *The Letters Of The Chofetz Chaim* (page 14, letter 3), his son Rav Aryeh Leib relates about his father that **he held the wisdom of Kabbalah very dear, saying that it is one of the most lofty parts of Torah, and he was accustomed to say that without the secrets of the Torah, we are groping in darkness.** In the *sefer Meir Einei Yisroel* (vol. 3, page 556) it says that Rav Shlomo told him about his Rebbi the Chofetz Chaim that **every Shabbos he learned the Zohar on the parshah.** He also told others to learn the Zohar on the parshah, **even bachurim.** In the *sefer Maaseh Ish* (Vol. 3, page 98) it says that Maran the Chazon Ish said to Rav Shmerayahu Greinman **that there is no better mussar sefer than the Zohar.** (International Zohar Foundation - 0548436784).